

СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СТРАХОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Управління страховою діяльністю в умовах ринку та нестабільності вимагає принципово нових методів. Такі умови висувають більш вищі вимоги до збору, узагальнення й зберігання інформації, яку надає найбільш адекватна інформаційна система управління – бухгалтерський облік. У цій інформаційній системі (ІСБО) на всіх стадіях облікового відображення вирішуються відповідні комплекси управлінських завдань об'єктів господарювання, які здійснюють страхову діяльність. Об'єктивною основою якісного виконання усіх необхідних завдань, що стоять перед системою обліку є застосування в бухгалтерському обліку сучасних інноваційних інформаційних технологій (ІТ) формування облікової інформації. Особливо зростає актуальність широкого використання сучасних інформаційних технологій (в тому числі обліку та контролю) в умовах нестабільності, зниження рівня життя та зниження обсягів страхової діяльності.

Сучасний стан рівня розвитку ІТ в наукових публікаціях має загальну назву «новітній» (НІТ). Широке використання НІТ в бухгалтерському обліку та управлінні страховою діяльністю теж інноваційний (модерний) характер і пов'язане з низкою факторів, що стимулюють їх впровадження. У цьому контексті важливим завданням дослідження є уточнення сутності концепції бухгалтерської системи, що базується на використанні комп'ютерної техніки й спеціалізованого програмного забезпечення. Це передбачає уточнення принципів, функцій, особливостей їх застосування в обліковому процесі, дослідження напрямів і чинників застосування інформаційних технологій для організації та здійснення облікового процесу, встановлення специфіки формалізованого подання даних тощо.

Окрім цього, слід враховувати галузеву специфіку та суть і взаємний вплив сучасних ІТ на розвиток страхових послуг, в тому числі в формалізованому поданні організації та реалізації облікового й контрольних процесів. На цьому тлі низка теоретично-практичних і прикладних питань, пов'язаних із застосуванням у бухгалтерському обліку й звітності сучасних ІТ, їхнім впливом на організаційно-

методичні аспекти облікового та контрольного процесів залишаються недостатньо дослідженими.

В першу чергу слід уточнити сутність та дати однозначне трактування категорійного апарату. Зокрема, поняття ІТ, оскільки в сучасній фаховій літературі та нормативно-правових актах його трактують по-різному. Найбільш поширене позиціонування його як елемента інформатизації.

Специфіка умов і особливості здійснення страхової діяльності (значна територіальна віддаленість і кількість споживачів, різноманітність потреб і галузей, які користуються послугами страхування, необхідність узгодження інтересів учасників тощо) вимагають формування адекватної сучасним вимогам системи управління, облаштованої відповідно до існуючого на даний час рівня розвитку інформаційних технологій. Слід зауважити, що орієнтовна схема руху облікової інформації в галузі страхування виходить за межі облікової системи страхової компанії та включає в себе різних суб'єктів (державні контролюючі органи, потенційних споживачів страхових послуг, самих страховиків, інших страхувальників) (рис. 1).

Варто зауважити, що в літературі немає єдиного підходу до визначення терміну „інформаційні технології” та „комп'ютерні технології”. Часто ці категорії ототожнюються, а в літературних джерелах термін „комп'ютерні технології” все частіше замінюють терміном „інформаційні технології”. Такий підхід на наш погляд виправданий.

Відповідно до визначення, прийнятого ЮНЕСКО, інформаційна технологія – це комплекс взаємозалежних наукових, технологічних, інженерних дисциплін, що вивчають методи ефективної організації праці людей, зайнятих опрацюванням і збереженням інформації; обчислювальну техніку і методи організації і взаємодії з людьми і виробничим устаткуванням, практичні додатки, а також пов'язані з усім цим соціальні, економічні і культурні проблеми [2].

М.П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М. Ганич зазначають, що суть інформаційних технологій становлять методи і засоби формування та підтримки інформаційних потоків у системах управління будь-якими об'єктами [5, с. 621]. Згідно інших джерел інформаційна технологія – це сукупність методів, виробничих процесів та програмно-технічних засобів, об'єднаних у технологічний ланцюжок, що забезпечує виконання інформаційних процесів з метою підвищення їхньої

надійності та оперативності і зниження трудомісткості ходу використання інформаційного ресурсу [3].

Рис. 1. Структура галузі страхування та напрями руху облікової та інших видів інформації

Професор Білуха М.Т. зазначає, що ІТ у бухгалтерському обліку – це сукупність принципово нових засобів і методів обробки обліково-економічної інформації, передавання, зберігання та відображення інформаційного продукту (даних) з найменшими витратами згідно із закономірностями того економічного середовища, в якому розвивається НІТ [1, с. 37]. Таке тлумачення, на нашу думку, є найбільш вдалим, оскільки воно визначає суть ІТ та процесу її застосування.

У цілому інформаційні технології – це комплексні процеси створення, збереження, нагромадження, обробки, подання, передачі та використання інформації з допомогою різноманітних методів і засобів. Вони характеризуються середовищем, у якому функціонують і компонентами, які вони містять (рис.2).

Таким чином, інформаційні технології не просто збирають, опрацьовують дані, а мають справу з інформацією і методами роботи з нею. Проте слід зазначити, що коли мова йде про інформаційні технології, то мається на увазі не який-небудь нікому не потрібний процес роботи з даними, а такий, процес, що має певну мету і ми вирішуємо, як цей процес зробити більш ефективним [4].

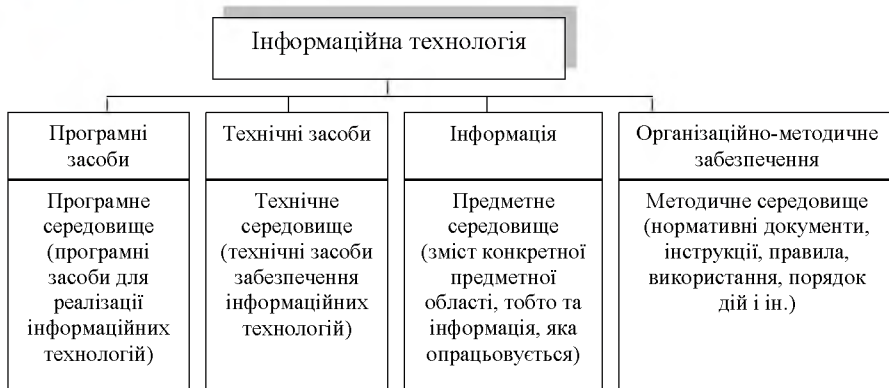

Рис. 2. Компоненти інформаційної технології [4]

А загалом, для забезпечення виявлення сутності інформаційних технологій обліку та звітності в страховій галузі слід скористатися найбільш дієвим теоретичним інструментарієм – розглянути їхню класифікацію та вплив на технологію облікового й контрольного процесів. При цьому варто враховувати те, що інформаційні технології характеризуються середовищем, у якому їх методи й способи здійснюються та компоненти, які вони містять: програмні й технічні засоби, нормативні документи, інструкції, правила використання тощо, а також предметну область. Причому остання може розглядатися як інформація, яка опрацьовується, або напрями обслуговування, які охоплює система.

Література

1. Адамик О.В. Інформаційні технології в комп'ютерних системах бухгалтерського обліку: проблеми організації даних та їх потоків // Бізнес Інформ. – 2016. – №10. – С. 348–353., 2016
2. Білуха М. Застосування АРМ бухгалтера в обліку і контролі на підприємстві / М. Т. Білуха // Бухгалтерський облік і аудит. – 2003. – № 12. – С. 3-8.
3. Вікпедія – вільна енциклопедія / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Інформаційні_технології.
4. Информационные технологи / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://technologies.su/>.

5. Информационные технологии в социально-культурном сервисе и туризме / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.turbooks.ru/libro/morozov/documents/27.html> /.

6. Лучко М.Р., Адамик О.В. Інформаційні системи і технології в обліку й аудиті: Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2016. – 252 с., 2016

7. Мальська М.П. Міжнародний туризм і сфера послуг: Підручник / М.П. Мальська, Н.В. Антонюк, Н.М.Ганич. – К.: Знання, 2008. – 661 с.

ПЕЧЕНОГА П.В.
ст. групи ОЕЕМ-21

ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ

В теперішніх умовах ринкового господарювання, гострої конкуренції, виникнення загроз та викликів перед підприємствами постає ціль формування комплексної системи методів, заходів, реалізація яких створюватиме безпечний клімат для досягнення поставлених цілей. В основу бізнесу лежить забезпечення стійкого розвитку, який передбачає розробку, впровадження та оцінку фінансової безпеки підприємства.

Забезпечення фінансової безпеки підприємств потребує відповідної оцінки, оскільки кожне підприємство взаємопов'язане з клієнтами, партнерами, суспільством, які очікують ефективної співпраці для доброго функціонування свого бізнесу.

На дослідження безпеки підприємства спрямовано багато наукових праць. Проблеми загроз фінансовій безпеці розглядали І.О. Бланк, К.С. Горячева, Л.П. Гомілко, О.І. Барановський та інші.

З точки зору вчених, порівняльний аналіз на проблеми оцінки рівня безпеки показав, що можна виділити такі: оцінка безпеки на рівні держави, регіону; оцінка фінансової безпеки; оцінка економічної безпеки; дослідження підходів до комплексної оцінки фінансової безпеки підприємства.

Метою статті є обґрунтування комплексного підходу до оцінки рівня фінансово-економічної безпеки та узагальнення вже існуючих підходів до оцінки рівня безпеки підприємства.